

FRANSIZ BASININDA TÜRKİYE
MART 2012, No: 4

TUSIAD BUSINESSEUROPE ÜYESİDİR AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

33, RUE GALILEE 75116 PARIS T: +33 1 44 43 55 35

TÜRKİYE-SURİYE

Suriye'de durumun kötüleşmesi üzerine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan insani yardımlar için olanak verilmesi için ülkeye çağrıda bulundu. Başbakan ayrıca, uluslararası camianın pasif tavrını kınayarak Suriye rejimine baskı yapılması çağrısında bulundu (*L'Express*, 06/03/2012).

Ülkede « ciddi güvenlik kaygıları » nedeniyle Türk Dışişleri Bakanlığı, Türk vatandaşlarına Suriye'yi terk etme telkininde bulundu(*Le Figaro*, 16/03/2012). Ayrıca Suriye'deki durumun kötüye gitmesi nedeniyle Türk Büyükelçiliği'nin kapatıldığını açıkladı (*Le Nouvel Observateur*, 26/03/2012).

Anadolu Ajansı Hür Suriye Ordusu'na katılmak üzere ülkeyi terk eden üst düzey subayların (4 general, 2 albay) Türkiye'nin güneyindeki mülteci kampında ordudan kaçan diğer askerlere katıldığını bildirdi. Türk Dışişleri Bakanlığı üç ay önce 9000 kişi olan mülteci sayısının 11 876'ya ulaştığını ve İdlib'te Suriye ordusunun baskıyı artırması nedeniyle sığınmacı akınının sürdüğünü bildirdi (*Le Figaro*, 09/03/2012) (*Le Monde*, 09/03/2012). Uluslararası camiada bölünme ve muhalif güçlerin dağınıklığı Suriye rejiminin, iki Türk gazetecinin de yaşamını yitirdiği, bölgede baskısını sürdürmesine yol açıyor (*L'Express*, 14/03/2012). Kızılhaç mültecilerin 500 000' e ulaşabileceği uyarısında bulundu. (*Le Figaro*, 15/03/2012). Human Rights Watch Nisan 2011'dn bu yana Hatay'daki mülteci kamplarında 23 000 kişinin korunduğunu bildirdi. (*L'Express*, 13/03/2012).

Uluslararası Mayın Yasaklama Anlaşması'nı onaylamamış olan Suriye'nin Lübnan ve Türkiye sınırına mayın döşediği bildiriliyor. (*L'Express*, 13/03/2012).

Figaro gazetesi, bölgede kendi çıkarlarını gözetmek durumunda olan Türkiye'nin, uluslararası camianın çekimserliği ve Suriye'de durumun kötüleşmesinden büyük rahatsızlık duyduğunu bildirdi. (*Le Figaro*, 12/03/2012). ABD Başkanı Barak Obama ve Recep Tayyip Erdoğan 1 Nisan'da İstanbul'da yapılması öngörülen « Suriye Halkının Dostları » konferansının Suriye'li muhaliflere iletişim teçhizatı da olmak üzere askeri olmayan yardım yapmasını savundu (*Le Figaro*, 25/03/2012). Obama ve Erdoğan « meşru bir iktidara » geçiş süreci için ortak çağrılarını yineledi (*Le Point*, 26/03/2012).

- « Syrie: Ankara exige l'ouverture de corridors humanitaires », *L'Express*, 6 mars.
- « Syrie: 4 généraux désertent », *Le Figaro*, 9 mars.
- « Défections en Syrie : quatre généraux rejoignent l'opposition », *Le Monde*, 9 mars.
- « Syrie : Ankara hésite face à l'offensive contre Idlib », *Le Figaro*, 12 mars.
- « La Syrie pose des mines à ses frontières avec le Liban et la Turquie », *L'Express*, 13 mars.
- « Syrie: l'armée reprend le contrôle d'Idlib », *L'Express*, 14 mars.
- « La Turquie accuse la Syrie de miner la frontière commune, flot de réfugiés », *Le Figaro*, 15 mars.
- « La Turquie conseille de quitter la Syrie », *Le Figaro*, 16 mars.
- « Syrie: Obama et Erdogan d'accord », *Le Figaro*, 25 mars.
- « Syrie : Obama et Erdogan s'accordent sur une aide "non militaire" aux rebelles », *Le Point*, 25 mars.
- « La Turquie ferme à son tour son ambassade en Syrie », *Le Nouvel Observateur*, 26 mars.

TÜRKİYE -İRAN

İran'a yaptırım uygulayan Batı güçlerinin yanında Türkiye İran'ın hem en önemli muhatabı hem de en önemli müşterisi konumunda bulunuyor. Müzakereleri en iyi şekilde yürütmek isteyen Ankara yaptırımları uygulamayı reddediyor. Türkiye İran'ın nükleer güç olması sorununun yaptırımlar yerine diplomatik yollardan çözülmesi gerektiğini savunuyor (*Le Figaro*, 21/03/2012).

İçlerinde 10 Avrupa ülkesi ve Japonya'nın bulunduğu 11 ülkeyi yaptırımların dışında tutacağını açıklayan ABD ile Enerji Bakanı Taner Yıldız arasında, Türkiye'nin de listeye alınması konusunda, görüşmeler sürüyor (*Le Figaro*, 21/03/2012). Rusya ve Azerbaycan da olmak üzere pek çok ülkeden petrol ithal eden Türkiye'nin dış kaynağının %30'u İran'dan geliyor (*Le Figaro*, 21/03/2012).

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, İran ile 5+1 grubu arasında, en son Ocak 2011'de İstanbul'da gerçekleştirilen müzakereleri yeniden başlaması halinde Türkiye'nin yeniden ev sahipliği yapabileceğini açıkladı. (*Le Parisien*, 06/03/2012).

- « Ashton propose à l'Iran de reprendre les discussions sur le nucléaire », Le Parisien, 6 mars
- « Iran/sanctions: Ankara veut s'exempter », Le Figaro, 21 mars

NEVRUZ KUTLAMALARI / PKK KARŞITI ASKERİ OPERASYONLAR

Nevruz kutlamalarının resmi olarak onaylanan 21 Mart tarihi dışında yapılması Diyarbakır ve İstanbul'daki gösterilerde polis ile vatandaşlar arasında çatışmalara yol açtı. Diyarbakır'da 40 000 kişinin bir araya geldiği gösterilerde PKK bayrakları taşındı. Diyarbakır'da 9, İstanbul'da 7 kişi yaralandı. İstanbul'daki çatışmalarda 106 kişi gözaltına alındı. BDP'nin kutlamaların 18 Mart Pazar günü yapılması talebini hükümet reddetmişti (*Le Parisien*, 18/03/2012).

PKK'ya karşı, hava kuvvetlerinin de desteğiyle, bir hafta boyunca süren en geniş operasyona binlerce asker ve polis katıldı. Şırnak'ta başlayıp, Bitlis'te çatışmalarla süren operasyonda 21'i Kürt terörist, 8'i güvenlik güçlerinden olmak üzere 29 kişi yaşamını yitirdi.

Öte yandan terörist örgüte yardım sağlamaya yönelik eylemleri nedeniyle Fransa'da Reims şehrinde 7 kişi tutuklandı (*Le Figaro*, 06/03/2012).

- « Financement du PKK: 7 interpellations », Le Figaro, 6 mars.
- « Turquie : heurts entre Kurdes et police à l'occasion du Nouvel an kurde », Le Parisien, 18 mars.
- « Turquie/rebelles kurdes: 4 policiers tués », Le Figaro, 21 mars.
- « Fin de l'opération anti-PKK en Turquie: un septième policier tué », Le Nouvel Observateur, 23 mars.
- « Turquie: 15 femmes kurdes tuées », Le Figaro, 24 mars.

İSTANBUL VE ANKARA'DA BOMBALI SALDIRILAR

Bir polis aracının yanında bulunan motora yerleştirilen uzaktan kumandalı bomba 15 polisin yaralanmasına neden oldu (*Le Parisien*, 01/03/2012). İstanbul'da AKP parti merkezinin yakınında gerçekleşen patlamanın sorumluları hakkında bir açıklama yapılmadı (*Challenges*, 01/03/2012). NTV Ankara'da bir kişinin hafif yaralanmasına yol açan patlamanın da Kızılay da AKP'nin parti merkezine ve Yargıtay binasına yakın bir mesafede gerçekleştiğini bildirdi (*Le Monde*, 05/03/2012).

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan bombayı atanların hedeflerine ulaşamayacağını, ülkenin istikrar, birlik ve kardeşliğini sarsamayacaklarını vurguladı (*Le Parisien*, 01/03/2012).

- « İstanbul: 16 blessés dans l'explosion d'une bombe près d'un car de police », *Le Parisien*, 1er mars.
- « Turquie: 15 policiers blessés par une bombe », *Challenges*, 1er mars.
- « Explosion d'une bombe artisanale devant les bureaux d'Erdogan à Ankara », *Le Monde*, 5 mars.
- « Israël craint des attentats en Turquie », *Le Figaro*, 13 mars.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN'IN SAĞLIK DURUMU

Recep Tayyip Erdoğan hastalığı nedeniyle iç ve dış siyaset alanında daha az görünürken, bu durum siyasi hırsları ortaya çıkarıyor, AKP'nin dağılması endişesinde de yol açıyor (*Le Figaro*, 12/03/2012).

Amerikalı düşünce kuruluşu Stratfor şirketinin Wikileaks'ta ortaya çıkan ve Taraf gazetesinde yayınlanan haberinde Başbakanın sağlık durumunun iyi olmadığı ve doktorlara göre iki yıldan fazla yaşayamayacağı ileri sürülüyor (*Le Figaro*, 12/03/2012).

Hükümet ve devlet çevrelerinde Başbakanın sağlık durumu hakkında görüş ayrılıkları sürerken Erdoğan sonrası senaryolar tartışılıyor (*Le Figaro*, 12/03/2012).

Erdoğan'ın 2002 yılında başa gelmesinden bu yana Türkiye uzun bir siyasi istikrar dönemi yaşadı. 2011 yılında büyüme rakamı %8 olarak öngörülürken, Türkiye dünya ekonomisinde 16 sıraya yerleşti ve G20 kulübüne dahil oldu (*Slate*, 11/03/2012).

- « Turquie: l'après-Erdogan a-t-il commencé? », *Slate*, 11 mars.
- « Turquie: Recep Erdogan affaibli par la rumeur », *Le Figaro*, 12 mars.

EKONOMİ - ŞİRKETLER

TÜİK rakamlarına göre 2011 yılında Türkiye'de işsizlik bir yıl öncesine göre %2,1 azalarak %9,8 oldu. 2011 yılının ilk üç ayında %9,6 oranında büyüyen Türkiye'de işsiz sayısı 431.000 azaldı. Bununla birlikte uzmanlar resmi rakamları işsizlik oranını tam olarak yansıtmadığını savunuyor (*Les Echos*, 02/03/2012).

TÜİK'e göre Şubat ayında tüketici fiyatlarının %5,6 oranında artması geçen yılın aynı dönemine göre yıllık enflasyon oranının %4,16 artarak %10,43'e yükselmesine yol açtı (*Les Echos*, 06/03/2012).

Aéroports de Paris (ADP) Atatürk Havalimanı İşletmecisi TAV'ın %38'inin alım işlemini 874 milyon \$ ile gerçekleştirdi. TAV'ın değeri 2,3 milyar\$ olarak belirlenmişti.

Operasyon Türkiye ve Fransa arasında « Ermeni soykırım yasası » girişiminden dolayı ticari yaptırımlardan endişe edilen gergin bir sürecin ardından gerçekleşti.

Gürcistan, Tunus, Makedonya, Litvanya ve Suudi Arabistan'da da havaalanı işleten TAV ADP ile birlikte yaklaşık 180 milyon yolcuyu ağırlayan 37 havaalanını işletecek (*Le Monde*, 12/03/2012).

Yunanistan krizi ve borsaların düşüşü nedeniyle 2011 yılını 1,81 milyar € kayıpla kapatan Groupama SA Türkiye'deki sigorta faaliyetlerini elden çıkarmayı düşünüyor. Şirket 2011 yılının ilk üç ayında Türkiye'de 228 milyon€ bilançoya ulaşmıştı (*Les Echos*, 15/03/2012).

Axa, Sompo Japan Sigorta ve Aegon şirketleri Finansbank'a ait Emeklilik sigortasının satışıyla ilgileniyor. Yakın kaynaklara göre Yunan Devlet Bankası National Bank of Greece tarafından yönetilen Finansbank satış işlemini Bank of America ve UBS şirketleri aracılığıyla yürütüyor. (*Les Echos*, 15/03/2012).

HSBC Türkiye’de önemli satın alım girişimleriyle ülkedeki ilk 5 banka arasında olmayı hedefliyor. Yabancı bankaların Türkiye’ye ilgisini 2011’de GSIH %7,5’ine varan büyüme oranları önemli oranda etkiliyor. Ayrıca 76 milyona varan nüfusun %40’ı bankacılık hizmetlerinden yararlanıyor. Mevzuatın toksik ürünlere yatırıma izin vermemesi nedeniyle bankacılık sektörünün krize yakalanmaması da dikkat çekiyor. Bunun yanında Türk bankalarının değerlerinin üzerinde işlem görmesi yabancı bankaların kararlarını etkiliyor. 63 ilde 33 şubesi bulunan HSBC önümüzdeki yıllarda 100 kadar şube açarak piyasadaki %2lik payını %5’e çıkarmayı hedefliyor. BNP is şube sayısını 2013’te 650’ye çıkarmayı hedefliyor (*La Tribune*, 16/03/2012).

Yunanistan’ın ekonomik krizden çıkma amaçlı özelleştirmeler çerçevesinde Türk girişimcilerin Yunan adalarından arazi alacağı açıklandı. İki ülkenin iş dünyası temsilcilerini bir araya getiren DEİK İş Konsey’inde Türk şirketleri Yunan Gaz şirketi DEPA ve dağıtım şirketi DESFA, Pire ve Selanik limanlarının %23,3’lük hisselerinin satışlarıyla da ilgilendikleri bildirildi. (*Les Echos*, 21/03/2012).

- « Baisse du chômage en Turquie », Les Echos, 2 mars.
- « Les prix à la consommation ont augmenté de 0,56 %... », Les Echos, 6 mars.
- « Le développement d'Aéroports de Paris passe par la Turquie », Le Monde, 12 mars.
- « Groupama accuse une perte de 1,8 milliard d'euros en 2011 », Les Echos, 15 mars.
- « Groupama s'allège à l'étranger », Les Echos, 15 mars.
- « Axa parmi les acquéreurs possibles du turc Finans Emeklilik-sces », Les Echos, 15 mars.
- « La Turquie, pays de cocagne pour les banques européennes », La Tribune, 16 mars.
- « Privatisations: la Turquie envisage d'investir dans les îles grecques », Les Echos, 21 mars.